

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Października.

CZWARTEK.

ROK 1830.

N° 283.

WSPOMNIENIA.

Zgon Norberta Ja-
dłowskiego Pijara
1793.

W tych dniach otworzone zostały 2 nowe Szko-
ły Cyrkułowe Męskie, jedna w Cyrkułe 3 przy
ulicy *Instanckiej* w domu Nr 2214; druga w
Cyrkułe 7 przy ulicy *Browarnej* w domu Nr
2733. Rodzice zatem życzący z dobrodziej-
stwa tego korzystać, zechcą się zgłosić, celem
zapisu Dzieci do Nauczycieli przy tychże
Szkołach mieszkających.

Wkrótce wyjdzie z pod prasy, wierne tłumaczenie *Wallenroda* z dzieł *Adama Mickiewicza*, na język niemiecki. Pan J. M. *Elkana* powodowany chęcią rozszerzenia sławy naszej Litteratury za granicą, oraz ośmielony u-
przejmem przyjęciem prób rzeczzonego tłumaczenia, umieszczonych w zeszytach 2gim Pamiętnika Umiejętności moralnych i Litteratury r. 1830, wyda wkrótce ten przekład wierszem, mieszcząc przy tem kosztów, aby i zewnętrzna okazałość odpowiadała piękności dzieła, jednego z najulubieńszych naszych poetów, wydanie bowiem będzie na wielo-
wym papierze, z wszelkimi ozdobami typograficznymi, oraz z stosowną ryciną. Prenumerata złp. 6 gr. 20, przyjmuje się w Księgarniach: A. Brzeziny i Komp., S. H. Merzbacha, Hugues i Kermena, oraz w sklepach: PP. Ciechanowskiego i Kelichena. Cena sklepową będzie złp. 9. Dobre przyjęcie tego dzieła będzie tłumaczowi pobudką do dalszego zatrudnienia się przekładem wszystkich poezji tego ienjalnego Poety, jako też *Antologii* naj-
sławniejszych naszych pisarzy.

(*Art. nad:*) Ważnym artykułem handlu w *Warszawie* szczególnież w zimie jest drzewo

opałowe. Drwale tutejsi znaczną ilość wyprze-
dają w różnych gatunkach drzewa, lecz nie tyl-
ko Mieszkańcom tutejszym. Naoeczny świadek
nowego zdarzenia podaje go do wiadomości
powszechnej, nie tylko dla tego że jest iedy-
ne w swoim rodzaju ale ma i sens moralny,
bo mniej zamożną klasę stolicy ochroni od
szkód na które wystawieni są przez oszukań-
stwo ludzi, którzy na pozor, iak przystowie
mówi, trzech z liczyć nie umieją. Chcąc ku-
pić furę drzewa od Włóścian na Podwalu,
gdzie zwykle targ z okolicy przywiezionego
drzewa odbywa się, a niemogąc ugodzić się
dla zbyt wysokiej ceny, bo za iedno konną fur-
kę po zł. 10 żądano; udałem się do magazynu
drzewa nad wisłą przy ulicy *Garbarskiej*,
gdzie spostrzegłem 2ch włóścian sztukę drze-
wa na 2 równe części piłujących, na zapyta-
nie uwiadomił mię właściciel Magazynu, że ci
ludzie kupują od niego drzewo, piłują na po-
łowy i w mieście sprzedają na targu; sztukę tę
kupili za zł. 6. Udałem się za temi speku-
lantami na Krakowskie Przedmieście dla tar-
gowania przerżniętych klocków; bez zaiaknie-
nia, po 10 złotych żądali a od 8miu sprządać
niechcieli; zniecierpliwiony oświadczyłem, że
widziałem iak całą sztukę za zł. 6 kupili, a
teraz tak nadzwyczajnego szukając zysku krzy-
wdzą biedaków kupić potrzebujących; ieden
z nich pokłoniwszy się nisko odpowiedział:
prawdą dobrodzieiu, ale czy to nasza wina że
w *Warszawie* ludzie mniej zwracają uwagi, gdzie
taniej dla nich i korzystniej kupić, a my czy
niepowinniśmy z tego korzystać, przynajmniej

choć raz na nas kolej przysłała z mieszkańców wielkiego miasta pożartować. J. S.

Nowe dziełko. »Wiadomości historyczne o wymowie świętej w powszechności z krótkimi uwagami co do wymowy Kościoła Polskiego, przez X. Bonifacego *Ostryzkowskiego* jest do nabycia w Księgarni A. *Brzeziny* i *Komp*: Cena złp: 1.

W bieżącym Miesiącu otwartą została *Szkoła Fechtowania* pod Nr 61 w *Starem Mieście*. Takowa z 3ch składa się oddziałów, Chcący zupełnie ukończyć naukę bicia się na *pałasze*, co w przeciągu 5ciu lub 6ciu miesięcy nastąpić może, składają oddział Iszy. W drugim oddziale uczone będą najpotrzebniejsze *szczegóły*, do tego rodzaju obrony służące, do czego 2 a najdalej 3 miesiące są dostatecznymi. W 3cim oddziale ma miejsce nauka fechtowania *kono*, w 2ch miesiącach mogąca być ukończoną. W każdym z tych 3ch oddziałów lekcje w ciągu tygodnia 3 razy są dawane. Należytość w stosunku zwykłej na ten przedmiot opłaty jest nieporównanie mniejszą, a nianowicie gdy kilku razem się uczy. *Pałasze* i inne potrzebne do tej nauki *szczególne*, przez Nauczyciela dostarczone będą.

Wkrótce będzie przedstawioną w Teatrze *Narodowym* dawniej opera ulubiona, *Opera Włoska w podróży*, w której razem wystąpią obiedwie nasze nowe *Spiewaczki* *J.Panny Gładkowska* i *Wotków*.

Uwadamia się, że *Owidzki Mecenaz* przeniosł mieszkanie swoje do domu pod Nr 585 przy ulicy Długiej położonego, na *Lem piętrze* w korpusie.

Dzisiaj rano ciepła stopni 3. Wczoraj w poł: 10.

Gazeta Krakowska d. 15 b. m. donosi ważną nowinę. „Do jednego z tutejszych domów handlowych nadeszła dziś wiadomość, w liście przysłanym przez *sztafetę*: że N. Ce-

sarz *Austriacki*, przychylił się do życzeń stanów *Węgierskich*, zezwolił na przyłączenie *Galicji*, *Bukowiny* i *Dalmacji* do Królestwa swego *Węgierskiego*.“

W *Krakowie* znaczna liczba cieśli, mularzy i innych potrzebnych robotników, ugodzoną została do spieszczej budowy teatru narodowego w gmachu po *trynistarskim*, dotąd na różne składy używanym, przy ulicy *S. Jana*. Robota dniem i nocą ciągle odbywać się będzie, tak spieszczie, ażeby najdalej w 6 tygodniach, nowy teatr mógł być otwartym.

Wielu właścicieli w *Litwie* zaczyna się gorliwie zajmować widokami przemysłowemi; i powszechnia się tam to użyteczne przekonanie, że w teraźniejszych czasach na samej uprawie roli przestawać nie można; że przemysłowe przedsiębiorstwa dobrze kierowane, stanowiącym są zaśilkim rolnictwa i podstawą dobrego bytu krajowego.

W *Petersburgu* d. 5 b. m. z powodu upłynionych lat 100 istnienia *Pałków Gwardji* *J. Zmajłowskiego* i *Konnego* była wielka *Parada* w obec N. *PANA* i *WW*. *Xżąt*, tudzież bardzo wielu dostojnych osób. Odbyła się uroczyste *Nabożeństwo*, a później był *świąteczny obiad*.

Podróżni powracający z *Holandji* donoszą, że całe wojsko *Holender*: udało się spieszcnie na wozach do *Antwerpii*. — Do *Amssterdamu* przybyło kilku byłych oficerów konstytucyjnych *Hiszpań*: którzy się chcieli udać do *Bruxelli*, lecz im niepozwolono. Ci oficerowie zostali opatrzeni żywnością i innymi potrzebami. — *Posel* *Angielski* przy *dworze* *Niżarlandz*: udał się z *zodenzwą* *Xcia Oranji* do *Bruxelli*. — *Związek* między *Antwerpią* a *Bruxellą* jest utrudniony. — W *Bruxelli* tworzy się teraz nowa *gwardja* *obywatelska*. *Rząd* tymczasowy postanowił, iż żaden *cudzoziemiec*

nie będąc opatrzony w należyte świadectwa, cierpiany w tem mieście nie będzie, z tego powodu wielu takich cudzoziemców wyjechało. — Do *Antwerpji* przybyło wiele bogatych rodzin z *Bruxelli*, które w sukniach swoich służących ledwo zdążyły umknąć. — W *Hannau* d. 9 b. m. znowu usiłowano wzniecić zaburzenie, lecz wojsko przywróciło spokojność. — Na wyspie *Korsyce* panowała niespokojność, utworzyły się tam 2 stronnictwa. — W *Algierze* znowu Francuzi stoczyli bitwę z *Beduinami*, którzy ponieśli znaczną klęskę. — Król Hiszpański skazał na wygnanie 5 osób będących na czele stronnictwa Apostolskiego, a to po odkryciu, że miano wymordować Konstytucjonistów. — Do *Xcía Oranji* przybyli Deputowani z *Gandawy*. W wojsku Króla Niderlandzkiego pozostaje znaczna część *Belgijczyków* niechęcych należeć do powstańców.

Mówią że *Xcía Yatejrand* na zawsze pozostanie w *Anglii*. — Jan *Halen* ogłoszony Dowódcą wojska powstańców Belgijskich, uwolniony został od dalszego dowodzenia. — W *Roterdamie* jest 18stoletnia Pamiątka z urodzenia ślepa, głucha i niema! spada na nią majątek 120,000 złp. Kilku kawalerów stara się o jej rękę! — W *Ameryce* znowu odkryto spisek uknowany przeciw *Boliwarowi*. — Parowie Francji, odtąd, gdy będą składać sąd, będą ubrani w togi obłożone gronostajami. — W *Lisbonie* kilka tysięcy osób aresztowano. — W *Dreźnie* zdarzył się niedawno smutny przypadek. Małe dziecko niemające dozoru, wyleciało z okna drugiego piętra i na miejscu skończyło. Matka tegoż dziecięcia natychmiast po tym wypadku utraciła zmysły. — W *Niemczech* są teraz bardzo modnymi *Tabakierki* skurzanne, na których wyrabiane są różne obrazki z perłowej macicy kolorami różnemi, są one dość drogie, gdyż płaci się za jedną od 8 do

15 talarów. Modnemi są także *Szykretowe bransoletki* złotemi wykładane figurami, równie jak i czarne axamitne *Séducteur* i *Manchettes* obszyte białemi blondynami. — Teraz we Francji i w Niemczech najbardziej jest ulubioną komiczną *Opera Narzeczoną z pigłką* muzyką *Obera*. — W *Roterdamie* 8 b. m. Oficerowie kompanji obywatelskich wydali nową odezwę do współobywateli. „Droga nasza ojczyzna jest zagrożoną; Belgjum, które wszelką prawą władzę zrzuciło, uzbraja się i organizuje coraz bardziej. Wkrótce usiłować będzie przeniesić widownię wojny z ziemi swojej na naszą, a tym sposobem oddalić od siebie niszczące tłumy pośpółstwa, którego chciwości łupu i rozwiązłości obawia się. Dla tego to rząd buntowniczy z pośpiechem wystawia liczne wojsko. Ocalenie nasze zniewała nas do spiesznej i dzielnej obrony. Ojciec ojczyzny wydał odezwę do wszystkich ludzi zdolnych do broni i niech się szczyści *Holandja*, zewsząd zapał odpowiadał tej odezwie.“ Następnie potem wezwanie do składania dobrowolnych darów na wsparcie rodzin ubogich, którzy chcą iść do boju. Znakomici obywatele ofiarowali się zbierać takowe dary i niemi zapewnić utrzymanie życia rodzinom wojowników, lub pozostałym po nich wdowom i sierotom, ieśliby za ojczyznę polegli.

Poiedynki Pszczoł. — W pięknych dniach wiosnowych, kiedy słońce łagodnem ciepłem ogrzewa ziemię, można często widzieć pojedynek między dwiema pszczołami z jednego i tegoż samego ula. Często zdale się pojedynek zaczynać, i walczące strony udają się na miejsce wolne, aby mieć więcej do bitwy przestrzeni. Czasem znowu pszczoła siedząca sobie spokojnie na ulu lub koło niego latająca, bywa nagle w niegrzeczny sposób przez inną napadniona, a w ten czas pojedynek natych-

miast się rozpoczyna, i każda stara się iak najkorzystniejsze dla siebie wynaleść położenie. Przytem tak bywają zapalczywe, iż *Reomiur* mógł im się przez szkło przypatrywać. Zwycięzca upatruje pory, w której nieprzyjaciel w piasku i wkurzu przez niego siarżany, chcąc się wydobyć, drżące skrzydełka rozpostrze, i tym sposobem ciało swoje odkryje; w tenczas zapuszcza mu w bok żądło, i tym sposobem go zabija. Pszczoły nie tak łatwo nie zabije, prócz rozgniecenia, iak żądło drugiej pszczoły. Po takiej walce, zwycięzca, podług twierdzenia *Reomiura*, zostaje zawsze przez długi czas przy pokonanym nieprzyjacielu, stoi na 4ch przednich nóżkach i obciera jedną o drugą tylne 2 nóżki.

DONIESIENIA.

W domu prywatnym przy ulicy Kapitulnej pod Nr 538 na 1m piętrze na ganku od tyłu, dostać można OBIADOW w każdym czasie. Życzący sobie niech się raczą zgłosić dla dania wiadomości i umówienia, a to w każdej porze.

Fabryka Zapalek Chemicznych przy ulicy Danielewiczowskiej pod Nr 615 sytnowana, wyrabia odtąd kapturki na korki do flaszeczek z wybitym napisem: FABRYKA ZAPALEK CHEMICZNYCH. E. WASIAŃSKI w Warszawie i tylko za trwałość takich oocchowanych flaszeczek zaręcza, z względu na niezawodne drewnienka zapalenie się skoro uderzenie temże szybko uskuteczni one będzie. Czerwono lakierowana flaszeczka, preparatem pałnym zaopatrzona, kosztuje gr: 15. Tysiąc zaś drewnienek w paczce, zł: 1. Przy zakupieniu znacznej ilości flaszek, fabryka nabywcy odstąpi rabat 25 od sta, od drewnienek zaś w paczkach (po tysiąc sztuk) rabat 20 od sta z kwoty za takowe przypadającej. Co do pudełek blaszanych, te iako w rozmaitych sposobach wyrobione, osobną i stałą mają cenę. Wszelkie obstalunki listowne, gdy będą Adressowane FRANKO, iak najpункtualniej dostarczone zostana.

U niżej podpisanego w Warszawie przy ulicy Ceglanej pod Nr 1117 dostać można wszelkich gatunków DRZEW OWOCOWYCH, KRZEWOW i KWIATOW trwałych do upięknienia kłombów (An-

gielskich) tudzież Topoli, Akacji i Kasztanów za najpomicniejszą cenę. — *Jan Ulych* Ogrodnik.

Kilka PANTALJONÓW mahoniowych, w najświetszym guście, są do sprzedania przy ulicy Freta pod Nr 278 na 2m piętrze od tyłu po prawej stronie.

Franciszek Kamiński zagubiwszy KSIĄŻKĘ SEU-ŻBOWĄ, uprasza znalazcy o oddanie takowej do Urzędu Muncypalnego M. S. Warszawy gdyż Urząd uznał za nie ważną.

Uwładnia się Szanowną publiczność iż w dniu 22 Października sprzedane będą przez publiczną Licytacją o godzinie 4 po południu na Muranowskiem, 4 BRYCZKI na resorach i KARETA podwójna.

Osoba płci żeńskiej, która trudniła się w wielu znakomych domach GOSPODARSTWEM domowem, czego chlubne posiada świadectwa, życzy sobie wejść w podobne obowiązki tu w Stolicy lub na Prowincji. Bliższa wiadomość u Rzadcy domu Nr 385 przy ulicy Krakowskie Przedmieście.

Dwa ŁOŻKA żelazne dobre z których jedno podwójne do firanek, z dylichowemi na pasach spodami, w domu Pozna na Nalewkach pod Nr 2247, w 1m dziedzińcu w Antresolach do sprzedania.

Właściciel zabłąkanego od kilku dni WIEPRZKA, może odebrać pod Nr 956 przy ulicy Twardej.

DOWOD na zastaw kosztowności Nr 2897 wydany dla J. P. Juliana Maszkowskiego na zł: 290 dnia 7 Kwietnia 1830 roku zagubiony; znalazca raczy za nadgodną oddać do Drukarni Kurjera Warszawa.

Prawnie zajęte Ruchomości iako to: Pantaljon mahoniowy, Komoda, Stół mahoniowy, etc. w dniu 22 m. r. b. z rana o godzinie 9 na Targu w Pradze przez publiczną Licytacją sprzedane będą. — *Aksimierz Alexander Garbolewski* K. T. C. W. M.

Podpisana z powodu zmiany mieszkania od S. Michała r. b. ma zaszczyt zawiadomić Szan: Publ: a mianowicie Osoby dotkliwie cierpiące, lub cierpieć mogące BOL ZĘBOW, iż KROPLI dzielnie skutecznych od lat kilku już znanych, w kilka minut uzdrawiających, można w tęższej mem zamieszkanu za pomiczną cenę nabyć w każdym czasie, w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście przeciw Bernardyndów lub głównego Odwachu, na 1wszem piętrze iak Tablice stosowne wskazują; z którymi mam zaszczyt polecać się. — *Teressa Thomain*.

TEATR NARODOWY. Jutro *Spiewacy Alpejscy*, Komedja *Wskrzeszenie*.

TEATR ROZMA: Jutro 2 raz *Emma, Wercer*.